

ORSZÁGOS RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG

Szám:

Tárgy: alapjogot érintő rendőri intézkedés
elleni panasz elbírálása

Hiv. szám: –

Ügyintéző:

Telefon

E-mail:

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva **panaszos** által előterjesztett panasz tárgyában, a Fővárosi és Munkaügyi Bíróság ítélete alapján megismételt közigazgatási hatósági eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Panasztestület) állásfoglalásának megállapításaira – a panaszt

el u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdés a) és e) pontjára, valamint a 109. § (1) bekezdés a) pontjára – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál (a továbbiakban: ORFK) – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve (1255 Budapest, Pf.: 117.) – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül lehet benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni. Tájékoztatom, hogy a bírósági felülvizsgálat iránti keresetet a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 340/B. § (1) és (2) bekezdésére, a Pp. 394/B. § (1) bekezdésére tekintettel, a Pp. 397/I. § (1) bekezdése alapján elektronikusan is benyújthatja, azonban a Pp. 397/J § b) pontja értelmében a jogi képviselővel eljáró felek, valamint a belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezetek részére kötelező.

Az elektronikus kapcsolattartás módjára vonatkozóan részletes tájékoztatást találhat a <http://www.police.hu/ugyintezes/elektronikus-ugyintezes> menüpontban. A határozat bírósági felülvizsgálta iránti keresetlevél elektronikus előterjesztésre szolgáló űrlap a <http://www.police.hu/ugyintezes/elektronikus-ugyintezes/birosagi-felulvizsgalat> menüpontból tölthető le.

A határozatot kapják:

- 1) panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület (tájékoztatásul)
- 3) Rendőr-főkapitányság vezetője (tájékoztatásul)
- 4) Irrattár

INDOKOLÁS

I.

Panaszos – *elektronikus úton (e-mail)* – panaszt, majd – *postai úton* – panasz-kiegészítést terjesztett elő a Panasztestületnél a vele szemben *-n foganatosított rendőri intézkedés kapcsán. A Panaszos kérte, hogy a rendőri intézkedés miatti kifogásait a Panasztestület vizsgálja ki.

A Panaszos beadványában előadta, hogy *-n * órakor a tulajdonát képező és általa üzemeltetett étteremben 3 fő rendőr érkezett, kérdéseket intéztek hozzá, majd megkérdezték tőle, hogy vallomástétel céljából velük tudna-e menni. A Panaszos igennel válaszolt, majd minden előzmény nélkül az egyik rendőr kivette az italát a kezéből, majd rángatni kezdték. Kirángatták az étteremből, majd beültették az étterem előtt parkoló rendőrautóba. A rendőrautóban az egyik rendőr bántalmazta a Panaszost.

A Rendőrkapitányságra történt szállítását követően a Panaszos szóvá tette a bántalmazását erre a rendőr ismételten bántalmazta őt. A Panaszos segítséget kért a jelenlévő többi rendőrtől, de azok megtagadták a segítségnyújtást. A Panaszossal közölték, hogy elő van állítva, ezért meg fogják motozni, de az előállítás okát nem közölték. Megmotozták, majd elvették tőle az értékeit, amelyről jegyzőkönyvet nem állítottak ki.

A Panaszos előállításának időtartama 7 óra 12 perc volt, ezalatt semmilyen élelmiszert nem biztosítottak a részére annak ellenére, hogy többször jelezte, hogy éhes. A Panaszos * óra körüli időben orvosi ellátást kért, de arra csak * órakor került sor.

A Panaszos pontokba szedve összefoglalta a rendőri intézkedéssel kapcsolatos kifogásait, amelyek a következők:

- az előállítás körülményeinek tisztázatlansága, a rendőrök intézkedési kötelezettsége,
- az elfogás jogalapja, az előállítás tényének közlése, az arányosság követelményének be nem tartása,
- a rendőri intézkedés által okozott testi sértés,
- az azonosítási kötelezettség elmulasztása,
- az orvosi vizsgálat időpontja,
- a ruházátvizsgálás módja.

A Panasztestület hivatkozott állásfoglalása szerint a rendőri fellépés és intézkedés érintette a Panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye IV. cikkében foglalt személyi szabadsághoz, a XXIV. cikkben foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő, a II. cikkben foglalt emberi méltósághoz való, valamint a XX. cikkben foglalt testi-lelki egészséghez fűződő alapvető jogát.

A Panasztestület vizsgálata során arra a következtetésre jutott, hogy a bejelentések tartalma alapján a rendőrségnek fennállt az intézkedési kötelezettsége, ugyanakkor az előállítás végrehajtása miatt sérült a Panaszos személyi szabadsághoz való joga. A Panasztestület álláspontja szerint sérült a Panaszos tisztességes eljáráshoz való joga, amikor a rendőrség késlekedett a tanúkutatással és sérült az emberi méltósághoz való joga a kényszerítő eszköz alkalmazása és az élelmezés elmaradása kapcsán.

A Panasztestület megállapította továbbá, hogy letéti jegyzék felvételének elmaradása és a ruházátátvizsgálás módja miatt nem sérült a Panaszos tisztességes eljáráshoz, illetőleg az emberi méltósághoz való joga.

A Panasztestület álláspontja szerint a bántalmazásra vonatkozó kifogás, az azonosítási kötelezettség és az előállítás közlésének elmulasztása miatt az alapjogsérelem nem megállapítható.

A Panasztestület úgy ítélte meg, hogy az alapjogsérelem elérte a súlyosság azon fokát, amely indokoltá tette a panasz megküldését az országos rendőrfőkapitánynak.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján a Panasztestület által lefolytatott vizsgálatot követően – súlyos alapjogsérelem esetén – a panaszt az országos rendőrfőkapitány bírálja el.

Az Rtv. 93/A. § (7) bekezdése szerint a Panasztestület által lefolytatott vizsgálatot követően a panasz tárgyában számon születtett döntés.

II.

A főkapitányi döntéssel szemben a Panaszos a törvényes határidőn belül keresetlevelet terjesztett elő.

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (a továbbiakban: bíróság) ítélete a határozatot hatályon kívül helyezte, és a hatóságot új eljárás lefolytatására utasította.

A bíróság az ítéletben a Panaszos keresetét a testi kényszer és a tanúk felkutatása vonatkozásában elutasította, egyben megállapította, hogy az új eljárás során az elfogás (előállítás) jogalapját az alperesnek [az ORFK-nak] az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja alapján kell vizsgálnia, valamint a határozatban vizsgálat tárgyává kell tenni a Panaszos által a panaszbeadványában sérelmezettek; nevezetesen: az eljáró rendőrök intézkedési kötelezettségét, a tettenérés alapján történő elfogást, az előállítás tényének közlését, a rendőri intézkedés által okozott sérülést, a ruházátátvizsgálás módját, az orvosi vizsgálat időpontját, az azonosítási kötelezettség elmulasztását.

A bíróság ítéletében kifejtette, hogy

„(...) a bíróság a felperes [a Panaszos] keresetét (...) a testi kényszer vonatkozásában, illetőleg a tanúk felkutatása körében elutasította, illetőleg a határozat VII. pontja tekintetében pedig az alperes [az ORFK] határozatát hatályon kívül helyezte és e körökben az alperest új eljárásra kötelezte. Az új eljárás során az előállítás jogalapját az alperesnek az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja alapján kell vizsgálnia és a határozat VII. pontjában foglaltakat vizsgálat tárgyává kell tennie.(...)”¹”

„(...) nincs arra vonatkozó jogszabályi kötelezettség, hogy bármilyen rendőri intézkedés esetén történő rendőri fellépésnél a rendőröket az egyes tanúk felkutatása körében milyen kötelezettség, milyen időn belül, milyen körben terheli, e körben az alperesi határozat

¹ Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ítélete 8. oldal negyedik bekezdése

jogszabálysértő volta nem volt megállapítható. E körben hangsúlyozandó továbbá az is, hogy a tanúk felkutatása, az adatgyűjtés kizárólag szakmai, nyomozástaktikai kérdés. (...)”²

„(...)” mivel a felperes együttműködése nem volt megállapítható, sőt a felperes tevőleges módon akadályozta a rendőri intézkedésnek való eleget tételt, amelyre tekintettel az eljáró rendőrök jogszerűen fogták meg a felperes bal karját és vezették ki a vendéglátó helyiségből, mert a testi kényszer Szolgálati Szabályzat fent idézett 40. § (1) bekezdése szerinti feltétele (az intézkedés alá vont személy magatartása folytán az intézkedés eredményessége így biztosítható) fennállt. A felperessel szemben alkalmazott minimális testi kényszer erre tekintettel jogszerű és a felperesi együttműködés hiányával arányos volt.

Figyelemmel kell arra is lenni e körben, hogy a felperes, még ha valamely rendőri intézkedéssel nem is ért egyet – szűk kivétellel – köteles magát annak akkor is alávetni, az ellen utóbb panasszal élhet, azonban egyet nem értését nem fejezheti ki úgy, hogy a rendőri intézkedésnek, felszólításnak nem tesz eleget. (...)”³

III.

A Ket. 50. § (1) bekezdésében foglalt tényállás tisztázási kötelezettségének keretében a hatóság az alábbi bizonyítási eszközöket szerezte be:

- panasz, illetve panasz-kiegészítés;
- eset adatlap;
- az elfogás végrehajtásáról, kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentés;
- az előállítás időtartamáról szóló igazolás;
- jelentések;
- tanúkihallgatásról szóló jegyzőkönyvek;
- a Rendőrkapitányság vezetőjének átirata;
- a Rendőrkapitányság átirata;
- a rendőri szerv vezetőjének átirata.

IV.

A Panaszos a lefolytatott közigazgatási hatósági eljárás során az előterjesztett panaszában, illetve panasz-kiegészítésében megfogalmazott állításokat alátámasztó további bizonyítási indítványt, egyéb nyilatkozatot, illetőleg bizonyítékot a hatóság részére nem szolgáltatott. Az eljárás során – az intézkedő rendőrök által tett jelentésekben foglalt nyilatkozatokon túl – egyéb bizonyíték nem merült fel, ugyanakkor a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján eleget lehetett tenni a Ket. 50. § (1) bekezdésben előírt tényállás tisztázási kötelezettségnek.

Ezek alapján a Pp. 195. § (1) bekezdése szerint, a rendőri jelentés közokirati jellegére tekintettel, az abban foglalt tények ellenkezőjére vonatkozó bizonyíték hiányában, döntésem meghozatalánál a rendőri jelentésekben foglaltakat vettem alapul. Ezen álláspontom kialakításánál figyelemmel voltam több korábbi bírósági ítéletre és döntésre⁴ is.

² Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ítélete 6. oldal ötödik bekezdés

³ Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ítélete 5. oldal hetedik és nyolcadik bekezdése

⁴ Pl.:1/2004. Büntető jogegységi határozat, BH2009. 230, Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 9.K.27.173./2013/7. számú ítélete.

V.

A rendelkezésre álló – *a III. részben felsorolt* – bizonyítási eszközök alapján az alábbi tényállást állapítottam meg.

* lakos *-n * órákor telefonon keresztül bejelentést tett a Tevékenység-irányítási Központba, hogy az étteremben barátját bántalmazták, akinek – a bántalmazásból adódóan – erősen vérzik a feje. A TIK – a bejelentés alapján – rendőrfőnöket (6 fő rendőr), illetőleg mentőt irányított a helyszínre.

A rendőrök * órákor érkeztek az étteremhez, majd haladéktalanul adatgyűjtésbe kezdtek. Az adatgyűjtés alkalmával meghallgatták a bejelentőt és a sérült személyt is.

A rendőri jelentésben, valamint az elfogás végrehajtásáról szóló rendőri jelentésben foglaltak szerint *-n * órákor három fő rendőr – *közülük egy önálló intézkedésre nem jogosult próbaidős rendőr* – érkezett a helyszínre.

A helyszínen a rendőrök meghallgatták a bejelentőt, a sértettet. Ezzel egy időben a mentőszolgálat munkatársai is megérkeztek, akik a sértettet a Kórházba szállították. Ez idő alatt a helyszínen a rendőrök a Panaszost is meghallgatták, majd megtekintették a Panaszos számítógépén a cselekményről készült felvételeket. A helyszínen rendelkezésre álló adatok alapján a rendőr többször kiment a vendéglátóhelyről és telefonon egyeztetett a TIK munkatársával. A Panaszos által csatolt fotók alapján a sértetten és a bejelentőn kívül kevés vendég tartózkodott a helyszínen, rajtuk kívül két alkalmazott volt jelen, akiket a későbbiek során tanúként kihallgattak.

A meghallgatott személyek elmondták, hogy az étteremben beszélgettek és italoztak, majd * nézeteltérésbe keveredett az étterem tulajdonosával [a Panaszossal]. A verbális nézeteltérést dulakodás és verekedés követte, majd az étterem tulajdonosa egy italosüveggel (pezsgős üveggel) fejen ütötte *-t, aki a bántalmazás következtében fejsérüléseket szenvedett és erősen vérzett a feje.

A Panaszos személyes szabadságának korlátozása *-n * órától, *-n * óráig tartott.

Az előállítás végrehajtásáról szóló jelentés mellékletét képező „Nyilatkozat” szerint az előállított személy nem kért élelmezést, annak valódiságát aláírásával igazolta, bár ennek pontos idejét (óra, perc) nem lehetett megállapítani. Az elfogás végrehajtásáról szóló rendőri jelentésben szerepel továbbá, hogy a járőrök *-n * órákor átadták az előállított személyt a nyomozónak.

A Panaszos gyanúsítottként történő kihallgatása során tette azt a bejelentést, hogy sérülése keletkezett a rendőri intézkedés során, amelyre figyelemmel őt orvosi vizsgálatra vitték. Az étkezésről * nyilatkozta, aki *-n * órákor kezdte meg aznap a szolgálatát. * nyilatkozata szerint akkor szerzett tudomást arról, hogy a Panaszos kér élelmet, amikor visszatérve a kórházból kitöltötték a nyilatkozatot.

Az ambuláns kezelőlapon a betegfelvétel ideje * óra. Az előállított személyt nem helyezték el az előállító helyiségben. Az élelmezéssel kapcsolatban kizárólag az előállítás mellékletét képező „Nyilatkozat” áll rendelkezésre, amelyen a Panaszos erről szóló nyilatkozatának időpontját nem lehetett tisztázni. A Panaszos *-n * óra és * óra között nem kapott élelmet.

VI.

A rendőri intézkedés elleni panasz elbírálásakor először azt vizsgáltam meg, hogy valamennyi panaszosi sérelemre kiterjed-e a hatásköröm.

1. A bántalmazás (testi sértés okozása), a közokirat-hamisítás és a hivatali visszaélés bűncselekmények vonatkozásában

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése szerint:

„(1) Akinek a IV-V. Fejezetben – a 46/A-46/C. § kivételével –, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette, választása szerint

a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy

b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kilététől függően

ba) az országos rendőrfőkapitány,

bb) a belső bűnmegelőzési és büntetőrendészeti feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy

bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója bírálja el.”

A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 29. § a) pontja szerint *„Kizárólag az ügyészség végzi a nyomozást a rendőrség, az Országgyűlési Őrség, a büntetés-végrehajtási szervezet, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv és a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok hivatásos állományú tagja által elkövetett, nem katonai büntetőeljárásra tartozó bűncselekmény, továbbá a Nemzeti Adó- és Vámhivatal hivatásos állományú tagja és a kormányzati szolgálati jogviszonyban foglalkoztatott pénzügyi nyomozó által elkövetett bármilyen bűncselekmény, ”.*

A Be. 195. § (1) bekezdés alapján *„Akire nézve az ügyész vagy a nyomozó hatóság határozata közvetlen rendelkezést tartalmaz - ha e törvény kivételt nem tesz -, a határozat ellen a közléstől számított nyolc napon belül panasszal élhet”.*

Megállapítom, hogy a büntetőjogi felelősség büntetőeljárás keretében vizsgálendő, ezért jelen közigazgatási hatósági eljárásban a Panaszosnak azon állítását, miszerint a rendőrök részéről felmerült a hivatali visszaélés, a bántalmazás (testi sértés okozása) és a közokirat-hamisítás bűncselekményének gyanúja, hatáskör hiánya miatt, jelen határozatomban nem vizsgáltam.

A rendelkezésre álló iratok *-n – a Be. 29. a) pontja alapján –, megküldésre kerültek a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező Központi Nyomozó Főügyészség Regionális Osztályának.

2. A lefoglalás végrehajtása körülményei

A büntetőeljárás megindulását követő eljárási cselekményekkel összefüggő panasz elbírálására a Ket. keretei között az ismertetett indokok miatt nincs törvényes lehetőség, ezért e panaszpont vizsgálatát is mellőztem.

A Rendőrség az elrendelt nyomozás során végrehajtott bármely nyomozási cselekményt megfelelő módon hajtott-e végre, nem a közigazgatási hatósági eljárás keretében eldöntendő kérdés. A Be. alapján folytatott nyomozás törvényességi felügyeletét az ügyészség látja el, így az ezzel kapcsolatos kifogások kizárólag az ügyészség által bírálhatóak el.

A Legfelsőbb Bíróság egy másik eset kapcsán korábban megállapította, hogy: „(...) *Annak eldöntése, hogy az eljáró rendőrkapitányságok az elrendelt nyomozást illetően bármely nyomozati cselekménnyel késedelembe estek-e, vagy bármely nyomozati cselekményt nem megfelelő időben, vagy nem megfelelő módon tettek meg, nem közigazgatási eljárás keretében eldöntendő kérdés, és annak felülvizsgálatára a közigazgatási bíróságnak nincs hatásköre. Hangsúlyozta a megyei bíróság, hogy a nyomozás törvényességét az ügyészség felügyeli, így az ezzel kapcsolatos kifogások az ügyészség által bírálhatóak el.(...).*”⁵

VII.

A rendőri intézkedés ellen a Panaszos által megfogalmazott sérelmek kapcsán álláspontom a következő:

1. Az előállítás körülményeinek tisztázatlansága, a rendőrök intézkedési kötelezettsége

Az Rtv. 1. § (2) bekezdés 1. és 2. pontjában foglaltak szerint „*A rendőrség az Alaptörvényben, az e törvényben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében: általános bűnügyi nyomozó hatósági jogkört gyakorol, végzi a bűncselekmények megelőzését, megakadályozását és felderítését, valamint a bűncselekményből származó vagyon visszaszerzését, szabálysértési hatósági jogkört gyakorol, közreműködik a szabálysértések megelőzésében és felderítésében*”.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdés alapján „*A rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait*”.

Az Rtv. 13. § (1) bekezdés értelmében „*A rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van*”.

Az Rtv. 24. § (1) bekezdés szerint „*A rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni*”.

A (2) bekezdés alapján „*A magánérdekek védelme e törvény alapján csak akkor tartozik a rendőrség hatáskörébe, ha a törvényes védelem az adott körülmények között más módon nem biztosítható, vagy ha a rendőri segítség nélkül a jog érvényesíthetősége meghiúsulna vagy számottevően megnehezülne*”.

⁵ Lásd: BH2011. 179 – A rendőri intézkedéssel szembeni panasz kivizsgálása során a rendőrség nyomozati cselekményei már nem vizsgálhatók (1994. évi XXXIV. törvény 92. §, 93/B.§, 13. §, 1998. évi XIX. törvény 170. §, 171. §)

A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 339. § (1) bekezdése szerint „*Aki olyan kihívóan közösségellenes, erőszakos magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy másokban megbotránkozást vagy riadalmat keltsen, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.*”

A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (továbbiakban: Szabs. tv.) 170. § alapján „*Aki olyan kihívóan közösségellenes magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy másokban megbotránkozást vagy riadalmat keltsen, garázdaság szabálysértését követi el*”.

Az elfogás végrehajtásáról szóló rendőri jelentés tartalmazza, hogy a rendőrség felé bejelentés érkezett, miszerint egy vendéglátóhelyen tartózkodó személy pezsgős üveggel fejbe vágott egy személyt, amely következtében annak sérülése keletkezett.

A rendőri jelentésben, valamint az elfogás végrehajtásáról szóló rendőri jelentésben foglaltak szerint *-n * órakor három fő rendőr – közülük egy önálló intézkedésre nem volt jogosult próbaidős rendőr – érkezett a helyszínre. A helyszínen a rendőrök meghallgatták a bejelentőt, a sértettet. Ezzel egy időben a mentőszolgálat munkatársai is megérkeztek, akik a sértettet kórházba szállították. Ez idő alatt a helyszínen a rendőrök a Panaszost is meghallgatták, majd megtekintették a Panaszos számítógépén a cselekményről készült felvételeket. A helyszínen rendelkezésre álló adatok alapján a r. törzsszázlós többször kiment a vendéglátóhelyről és telefonon egyeztetett a TIK munkatársával. A Panaszos által csatolt fotók alapján a sértetten és a bejelentőn kívül kevés vendég tartózkodott a helyszínen, rajtuk kívül két alkalmazott volt jelen, akiket a későbbiek során tanúként kihallgattak.

A rendőri jelentésben foglaltak alapján megállapítottam, hogy a bejelentésben közölt információk jogellenes cselekmény elkövetésének gyanúját vetették fel, amely a rendőrség oldalán intézkedési kötelezettséget keletkeztetett, így a rendőrök kellő jogalap birtokában jártak el akkor, amikor a Panaszossal szemben intézkedést kezdeményeztek.

2. Az elfogás jogalapja, az előállítás ténye közlésének hiánya, az arányosság be nem tartása

Az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja értelmében „*A rendőr a további intézkedés megtétele céljából elfogja és az illetékes hatóság elé állítja azt, akit szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten értek*”.

Az Rtv. 33. § (4) bekezdés értelmében „*Az előállítottat szóban vagy írásban az előállítás okáról tájékoztatni kell, és az előállítás időtartamáról részére igazolást kell kiállítani.*”

A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 28. § (1) bekezdés alapján „*A rendőr a szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten ért személyt a tettenérés helye szerint illetékes, szükség esetén a legközelebbi általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szervhez állítja elő.*”

Az 15. § (1) bekezdés alapján „*A rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.*”

A határozat V. részében ismertetett előzmények alapján megállapítható, hogy a Rendőrkapitányság munkatársai órákor az Rtv. 13. § (1) bekezdésben rögzített intézkedési kötelezettségükből adódóan kezdték meg az elsődleges intézkedések (adatgyűjtés) foganatosítását. Ennek alkalmával, mint a fentiekben már említésre került meghallgatták a bejelentőt, a sérültet, majd az étteremben felvették a kapcsolatot az étterem alkalmazottjával, illetve a Panaszossal is.

Az intézkedő rendőrök a határozat V. részében ismertetett előzményi adatok birtokában okkal feltételezték, hogy a Panaszos bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható személy (*Btk. 339. § (1) bekezdés – garázdaság*), ezért a Panaszost a helyszínen elfogták és előállították a Rendőrkapitányságra.

A helyszínen tapasztaltak alapján felmerült a Panaszossal szemben garázdaság bűncselekmény elkövetésének gyanúja, amely jellegénél fogva köznyugalom elleni, kihívóan közösségellenes és erőszakos jellegű magatartást feltételez. Az ilyen jellegű cselekmények elkövetőivel szemben a határozott rendőri fellépés „kifejezetten” szükséges, amely alapvető társadalmi igényként – és a rendőri intézkedésekkel szemben támasztott elvárásként is – megfogalmazódik a köznyugalom és a közrend biztosítása érdekében.

Megállapítottam, hogy a rendőrök a cselekmény mielőbbi felderítéséhez fűződő bűnüldözési érdek, továbbá a Panaszossal szemben felmerült gyanú kizárásának vagy alátámasztásának igénye alapján indokoltan, az arányosság figyelembevételével, kellő jogalappal döntöttek a Panaszos előállítása mellett, ezek alapján a panasz e tekintetben alaptalan.

Az elfogás végrehajtásáról szóló rendőri jelentésben az előállítás jogalapjaként, az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja (*szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten érést követő elfogás*) került megjelölésre.

A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) szerint [127. § (3) bekezdés] a bűncselekmény elkövetésén tetten ért személyt bárki elfoghatja, köteles azonban őt a nyomozó hatóságnak haladéktalanul átadni; ha erre nincs módja, a rendőrséget értesíteni.

A Be. kommentárja is kiemeli, hogy nem csak az minősül tettenérésnek, ha az elkövető a cselekményt szemtanú jelenlétében hajtja végre, és őt a szemtanú elfogja, hanem az is, ha az elkövetőt akár a szemtanú, akár a szemtanú felhívása, vagy más körülmény (pl. riasztó észlelése) alapján a szemtanútól különböző személy *üldözés során* elfogja [Jakucs Tamás (szerk.): Kommentár a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvényhez, 262. o.].

A Kúria az EBH2013. B.13. számú döntésében további értelmezését adja a Be. 127. § (3) bekezdés szerinti tettenérésnek. Elvi éllel kimondja, hogy a tettenérés akkor is megvalósul, ha a tettenérő személy részéről a tettenérést követően az elkövető folyamatos szemmel tartása nem valósul meg. Eszerint a Be.-ben nevesített tettenérés akkor is megvalósul, ha az elkövetés tanúja szem előtt téveszti az elkövetőt, majd később (akár 50 perc eltéréssel) felkutatja és akkor fogja el. Ilyen esetben még a tanú segítségére siető, az elfogásban tevőlegesen közreműködő harmadik személy sem valósít meg személyes szabadság, vagy testi épség elleni bűncselekményt, ha magatartása (az általa esetlegesen alkalmazott erőszak) az elfogáshoz és a nyomozó hatóság elé állításhoz szükséges mértéket nem haladja túl.

A jelen eljárásban vizsgált rendőri intézkedéssel kapcsolatban megállapítható, hogy a rendőr az EHB-ban említett „harmadik” személy analógiájára, a szemtanúk közlése alapján – nem magáncselekményként, hanem hatósági intézkedésként – szintén jogszerűen lépett fel a Panaszos elfogása érdekében.

A Panaszos cselekményét több szemtanú is figyelemmel kísérte, látta a Panaszos garázda magatartását, majd azt, ahogyan elhagyta a helyszínt és bevonult az irodába. A tanúk az általuk tapasztaltakat a rendőrnek elmondták, így a tettenérés megállapításához a minimális feltételek fennálltak.

Az Rtv. idézett szakasza szerint a szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten ért személyt a rendőr további intézkedés megtétele céljából köteles elfogni és az illetékes hatóság elé állítani.

A rendőrök a helyszínen tapasztaltak és az ott jelenlévők meghallgatása, valamint a rögzített videofelvétel alapján a helyzetet úgy ítélték meg, hogy a Panaszost a Btk. 339. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő garázdaság vétség elkövetésén érték tetten. E megállapításuk a fenti körülmények gondos mérlegelése alapján megalapozott volt.

A leírtak alapján, a szórakozóhelyen történő garázda jellegű magatartást a bejelentő – mint szemtanú – észlelte, amelyre tekintettel a helyszínre érkezett rendőrök azonnal intézkedést foganatosítottak a Panaszossal szemben.

Mindezek alapján a tettenérés fennállt, ezért az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja megfelelő jogalapot biztosított a Panaszos elfogásához, előállításához.

A Panaszos sérelmezte továbbá, hogy a rendőrök nem közölték vele, hogy előállítják, csupán azt kérdezték meg tőle, hogy velük tud-e menni a vallomása felvétele végett.

A rendőri jelentés ugyanakkor azt tartalmazza, hogy a helyszínen a felvétel megtekintését, valamint a Panaszos igazoltatását követően a rendőrök felszólították a Panaszost, hogy szándékos bűncselekmény elkövetése miatt előállítják a Rendőrkapitányságra, azonban a Panaszos közölte, hogy nem megy velük, ezért a rendőrök ismételten felszólították az előállítás foganatosítására, valamint arra, hogy amennyiben nem működik együtt, úgy vele szemben kényszerítő eszköz kerül alkalmazásra.

A fentiek alapján a rendőri jelentés közokirati minősége tekintetében az abban foglaltakat fogadtam el tényként azzal, hogy a Panaszost az előállításról a helyszínen szóban tájékoztatták, valamint az előállítás időtartamáról szóló igazolás szerint – amelyet a Panaszos aláírásával ellátott – e kötelezettség kétséget kizáróan írásban is végrehajtásra került, így az erre vonatkozó panasz alaptalan.

3. Ruházatátvizsgálás módja

Az Rtv. 31. § (1) bekezdés alapján *„Akivel szemben személyi szabadságot korlátozó intézkedést foganatosítanak, annak ruházatát a rendőr a támadásra vagy az önveszély okozására alkalmas tárgy elvétele végett, előzetes figyelmeztetés után átvizsgálhatja”.*

A (2) bekezdés szerint *„A ruházat átvizsgálását - halaszthatatlan eset kivételével - az intézkedés alá vonttal azonos nemű személy végezheti. Az intézkedés nem történhet szeméremsértő módon”.*

Az Rtv. 16. § (4) bekezdés értelmében „*A rendőr nem alkalmazhat kínzást, kényszervallatást, kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmódot, az erre vonatkozó utasítást köteles megtagadni*”.

A Panaszos állítása szerint a ruházatátvizsgálásnál egy rendőr is jelen volt.

A rendőri jelentés alapján a Panaszossal szemben végrehajtott ruházatátvizsgálást a kapitányságon az intézkedő rendőrök hajtották végre, a próbaidős rendőr hölgy nem volt jelen.

A hivatkozott jogszabályhely alapján megállapítható, hogy a Panaszossal szembeni ruházatátvizsgálás végrehajtására szakszerűen került sor, ezért a panasz e tekintetben alaptalan.

4. Haladéktalan orvosi ellátás hiánya

Az Rtv. 2. § (1) bekezdés alapján „*A rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyónbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait*”.

Az Rtv. 17. § (1) bekezdés szerint „*A rendőrség a feladatának ellátása során a testi épséghez, a személyes szabadsághoz, a magánlakás, a magántitok és a levéltitok sérthetlenségéhez, a személyes adatokhoz, valamint a tulajdonhoz fűződő jogokat a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja*”.

A (2) bekezdés alapján „*A rendőri intézkedés során a kényszerítő eszköz alkalmazása esetén lehetőleg kerülni kell a sérülés okozását, az emberi élet kioltását. Az intézkedés folytán megsérült személy részére - amint ez lehetséges - segítséget kell nyújtani, szükség esetén a rendőr gondoskodik arról, hogy a sérültet orvos elláthassa, kórházi elhelyezése esetén a hozzátartozó vagy más, a sérülttel kapcsolatban álló személy erről értesüljön*”.

Az Rtv. 18. § (2) bekezdés értelmében „*A rendőrség gondoskodik a fogvatartott elhelyezéséről, a fogvatartás miatt bekövetkező egészségkárosodás megelőzéséhez szükséges ellátásáról. A sérült, beteg vagy más okból sürgős orvosi ellátásra szoruló fogvatartottat orvosi ellátásban kell részesíteni*”.

A Panaszos állítása szerint körülbelül * órákor kért orvosi vizsgálatot, ennek ellenére a vizsgálatra * óra után került sor.

A rendőri jelentés tartalmazza, hogy a Panaszos *-n * órákor kezdődő gyanúsítottként történő kihallgatásakor a nyomozónak sérülésre panaszkodott, ezért a rendőrfőnökök vizsgálat céljából kórházba kísérték. Ott a Panaszos kijelentette, hogy őt az előállítás során a rendőrautóban az arcán ökölrel megütötték. Az ambuláns kezelőlapon a Panaszos kijelentését a kezelőorvos rögzítette.

A rendőri jelentés * pontja szerint a Panaszos az előállítás ideje alatt nem kapott orvosi ellátást, mivel amíg a személyőrzést végrehajtó rendőrök őrizték, nem hivatkozott arra, hogy sérülése keletkezett volna, valamint nem is volt látható sérülése. * tudomása szerint azért lett a Panaszos kb. * óra elteltével megvizsgálva, mert az ügyeletes nyomozónak akkor jelezte, hogy sérülése van.

Bár a panaszosi és a rendőrségi dokumentációk ellentétben állnak egymással, ugyanakkor a rendőri jelentés közokirati minősége tekintetében az abban foglaltakat fogadtam el tényként, miszerint a Panaszos az előállítás alkalmával egészségügyi állapotával összefüggő rosszullétre nem nyilatkozott, arra vonatkozóan csupán a nyomozónak tett említést. Erre figyelemmel a nyomozó azonnal intézkedett a Panaszos orvosi ellátására. A Panaszost az orvos megvizsgálta. Az ambuláns lap szerint további haladéktalan orvosi ellátásra nem került sor.

A leírtak alapján a panasz e tekintetben alaptalan.

5. Azonosítási kötelezettség elmulasztása

Az Rtv. 20. § (1) bekezdés a) és b) pontja alapján „A rendőrt az intézkedés során az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye vagy szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye igazolja”.

A (2) bekezdés első mondata értelmében „A rendőr az intézkedés megkezdése előtt - ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor - köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni”.

A (4) bekezdés szerint „Ha a rendőr egyenruhát visel, de az intézkedés során azonosító jelvénye nem látható, vagy azt nem viseli, akkor a ruházatán azonosító jelvényének számát jól láthatóan fel kell tüntetni”.

A Szolgálati Szabályzat 5. § (1) bekezdés értelmében „Az intézkedést a rendőr - az Rtv. 20. § (2) bekezdésének első mondatában meghatározottak közlését megelőzően - a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha a rendőr egyenruhát visel, tisztelgéssel kezdi meg. A polgári ruhában intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt szolgálati igazolványát és azonosító jelvényét felmutatja”.

A (2) bekezdés szerint „A rendőri intézkedés eredményességének veszélyeztetésére figyelemmel az (1) bekezdésben meghatározottak intézkedés megkezdését megelőző közlése akkor mellőzhető, ha az ott meghatározott információk előzetes közlése, valamint a szolgálati igazolvány és az azonosító jelvény felmutatása az intézkedés megtételét lehetetlenné teszi, vagy annak eredményességét aránytalan mértékben veszélyezteti”.

A Panaszos panaszbeadványában előadta, hogy az intézkedő rendőrök nem mutatkoztak be, a jelvénytű felírása nem állt módjában.

A rendőri jelentés alapján megállapítottam, hogy a rendőrök eleget tettek az Rtv. 20. § (2) bekezdésében foglaltaknak, mivel az intézkedés megkezdésekor a napszaknak megfelelően köszöntek, nevüket és jelvénytű számukat közölték a Panaszossal.

Jelen panasz eljárás során egyértelműen megállapítottam, hogy az intézkedő rendőrök eleget tettek azonosítási kötelezettségüknek, egyúttal a rendőröket az egyenruhájuk és az azon elhelyezett azonosítószám is azonosította. A Panaszosnak azon kifogása, miszerint nem volt lehetősége a jelvénytű felírására, jogsérelmet nem okozott tekintettel arra, hogy jogszabály ilyen jellegű kötelezettséget az intézkedő rendőrnek a szóbeli közlésén túl nem ír elő.

Tekintettel a fentiekre figyelemmel a panasz e tekintetben alaptalan.

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein alapul.

A határozat az alábbi jogszabályokon alapul:

- a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) bekezdés;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 100. § (1) bekezdés e) pontja, 109. § (1) bekezdés a) pontja, 50. §;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 92. § (1) bekezdés, 93/A. (7), (9) bekezdés, 1. § (2) bekezdés 1., 2. pontja, 2. § (1) bekezdés, 13. § (1) bekezdés, 24. § (1), (2) bekezdés, 33. § (1) bekezdés a) pontja, (4) bekezdés, 20. § (2) bekezdés, 15. § (1) bekezdés, 19. § (1), (2) bekezdés, 16. § (1) bekezdés, 17. § (1), (2) bekezdés, 31. § (1), (2) bekezdés, 16. § (4) bekezdés, 18. § (2) bekezdés, 20. § (1) bekezdés a) és b) pontja, (2), (4) bekezdés 33. § (4), (3) bekezdés, 15. § (1), (2) bekezdés;
- a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet 28. § (1) bekezdés, 39. § (1) bekezdés, 40. § (1), (2) bekezdés, 31. § (11) bekezdés, 31. § (5), (6) bekezdés, 5. § (1), (2) bekezdés;
- a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 339. § (1) bekezdés;
- a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 29. § a) pontja;
- a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény 170. §.

Budapest, 2017. július 31.

**Papp Károly r. altábornagy
rendőrségi főtanácsos
országos rendőrfőkapitány**